

HERVORMING STATUUT ASO

Toelichting op het congres 175 jaar anesthesie in België: evolutie naar een echte vier-eenheid

Jo De Cock

Ere-administrateur-generaal RIZIV

Voorzitter NCAZ en NPCAZ

Brussel – 7 mei 2022

CONTEXT: Waarom?

- Waarborging correcte uitvoering van de wetgeving inzake arbeidsduur
- Aanpassing van de loon- en arbeidsvoorwaarden
- Verbetering social zekerheidsstatuut
- Uniforme toepassing in de verschillende ziekenhuizen
- Afbouw vermenging opleidingsfunctie en loon- en arbeidsvoorwaarden
- Mogelijkheid tot objectieve klachtenbehandeling
- ...

CONTEXT: Wie?

- Aantal artsen-specialisten in opleiding: 5753 in 2019 (trimestrieel aantal tewerkgestelde ASO's in 2019)
- Loonkost in 2019: 290 mio (lonen en patronale bijdragen)

CONTEXT: Wie?

Artsen specialisten in opleiding: “sui generis” statuut:

- sociale zekerheid: statuut werknemer met gedeeltelijke onderwerping aan sociale zekerheid (niet: pensioenen, werkloosheid, jaarlijkse vakantie) (K.B. 28 november 1969, artikel 15bis)
- bijzondere regeling inzake arbeidsduur in uitvoering van Europese richtlijn: wet van 12 december 2010
- specifieke bepalingen inzake de erkenning van artsen specialisten en criteria inzake de erkenning van stagemesters en stagediensten. (aanpassing K.B. 21 april 1983 en M.B. 23 april 2014)

CONTEXT: Wat?

- K.B. van 19 juli 2021 tot algemeen verbindend verklaring van de collectieve overeenkomst van 19 mei 2021 gesloten binnen de NPCAZ over de minimale voorwaarden die moeten opgenomen worden in de opleidingsovereenkomsten die met artsen-specialisten in opleiding worden afgesloten.
- De collectieve overeenkomst werd gesloten als antwoord op de vraag om advies van de minister van sociale zaken en volksgezondheid van 24 februari 2020.

CONTEXT: Wat?

Drie vragen:

- uitwerking van een model van generieke overeenkomst dat de opleidings- en prestatievoorwaarden omvat;
- vaststelling van een basisuurvergoeding, vergoeding voor meer-uren en billijke wachtvergoedingen;
- ontwikkeling van een gecentraliseerd en digitaal instrument voor de registratie van de effectieve werktijd.

INHOUD VAN DE COLLECTIEVE OVEREENKOMST (1)

- Vaststelling van de maandelijkse basisvergoeding voor een arbeidsduur van 48 uur per week en arbeidsprestaties geleverd tijdens 'comfortabele uren' (art 1)
- Vaststelling van de vergoeding voor bijkomende arbeidstijd (boven 48 uur per week) tijdens de 'comfortabele uren' (art 2)
- Vaststelling van de vergoeding voor prestaties geleverd tijdens oncomfortabele uren d.w.z. tussen 20 uur 's avonds en 8 uur 's morgens en op zaterdag, zondag en feestdagen (art 3 en 4)
- Oproepbare wachtdiensten d.w.z. extramurale wachtdiensten waarbij de arts-specialist in opleiding zich niet binnen de 20 min ter plaatse in het ziekenhuis moet aanwezig zijn. Deze worden forfaitair vergoed en niet voor de berekening van de arbeidsduur in aanmerking genomen (art 5)

INHOUD VAN DE COLLECTIEVE OVEREENKOMST (2)

- Registratie arbeidsduur (art 6-8)
- Onkostenvergoeding (art 9)
- Sociale bescherming (art 10-12)
- Verlof (art 13)
- Verzekering burgerlijke aansprakelijkheid (art 14)
- Slot en overgangsbepalingen (art 15-19)

INHOUD COLLECTIEVE OVEREENKOMST (3)

Aanvullende documentatie:

Template opleidingsovereenkomst met de minimaal verplichte bepalingen.

FAQ met o.m. volgende thema's (toepassingsgebied, quid indien geen opt-out, zwangerschap, aanrekening lunchpauzes, verlofdagen en berekening arbeidsduur, inhalen wettelijke feestdag, periode oproepbare wacht en rustperiode, klein verlet,...) en concrete voorbeelden.

<https://overlegorganen.gezondheid.belgie.be/nl/advies-en-overlegorgaan/commissies/nationale-paritaire-commissie-geneesheren-ziekenhuizen>

ALGEMENE PRINCIPES ARBEIDSDUUR (1)

(wet 12 december 2010)

- Basisprincipe: wekelijkse arbeidsprestaties van 48 u gemiddeld over een referperiode van 13 weken. De arbeidsduur mag de absolute grens van 60 uur tijdens elke arbeidsweek niet overschrijden.
- Mogelijkheid tot opt out: een bijkomende arbeidstijd van max. 12 u per week kan worden geleverd berekend op dezelfde wijze. Hiervoor is een bijzonder geschrift nodig ondertekend door de aso's. Voor deze bijkomende arbeidstijd is een bijkomend loon verschuldigd.

ALGEMENE PRINCIPES ARBEIDSDUUR (2)

(wet 12 december 2010)

- Elke arbeidsprestatie met een duur van 12-24 uur moet gevolgd worden door een periode van minimum rust van 12 opeenvolgende uren. De duur van elke werkperiode mag nooit 24 uren overschrijden
- Van de vastgestelde grenzen kan alleen afgeweken worden in de bij wet voorziene situaties.
- De collectieve overeenkomst stelt dit bijkomend loon vast voor de arbeidsprestaties die geleverd worden tijdens comfortabele en niet comfortabele uren, al dan niet uitgevoerd in een opt out regime.

ARBEIDSDUUR CONCRETE SITUATIES

- Verlofdagen

Deze periodes worden in aanmerking genomen voor de berekening van de maximale trimestriële arbeidsduur. Deze periodes kunnen niet worden aanzien als rustperiode. Verlofperiodes moeten neutraal zijn voor de berekening van de maximaal toegelaten arbeidsduur. Naargelang het gekozen regime wordt hierbij 48 of 60 uur per week verlof in rekening gebracht.

- Lunchpauzes

Deze periodes worden niet als arbeidstijd beschouwd op voorwaarde dat de lunchpauzes effectief kunnen worden opgenomen en de aso niet ter beschikking staat van de werkgever.

ARBEIDSDUUR CONCRETE SITUATIES

- Zwangerschap

Nachtarbeid is verboden vanaf 26 weken zwangerschap. Eventuele vermindering van de arbeidstijden kunnen geen aanleiding geven tot vermindering van de basisvergoeding.

- Oproepbare wachten

De oproepbare wacht waarbij men binnen de 20 minuten in het ziekenhuis wordt verwacht wordt beschouwd als arbeidstijd. Andere oproepbare wachten worden tot het ogenblik van de effectieve oproep niet als arbeidstijd aangemerkt. De betrokken periodes kunnen evenwel niet als rustperiode worden gekwalificeerd.

ARBEIDSDUUR CONCRETE SITUATIES

- Feestdagen

Feestdagen die toevallig in het weekend vallen kunnen op een ander moment worden opgenomen.

Aso's die arbeidsprestaties verrichten tijdens een feestdag kunnen die dag op een ander moment opnemen. Wanneer die feestdag op een zondag valt is er geen dubbele recuperatie.

TIJDSREGISTRATIE ASO

3 principes in collectieve overeenkomst

- Voorafgaandelijke screening van de arbeidsrooster.
- Parallele registratie door aso's enerzijds en door werkgevers anderzijds.
- Aflevering gedetailleerde loonfiches.

TIJDSREGISTRATIE ASO

- Het maandelijks arbeidsrooster, met inbegrip van de wachttregeling en de rusttijden wordt door het ziekenhuis vier weken voor de aanvang ervan aan de arts-specialist in opleiding via elektronische weg meegedeeld alsook aan een onafhankelijke derde partij (zie verder) die de arbeidsroosters screent op hun conformiteit met de wetgeving en afgesloten overeenkomst.
- De aso's doen beroep op elektronische tool, beheerd door een onafhankelijke derde partij, om de door hen geleverde arbeidstijden te registreren en een berekening van de verschuldigde vergoedingen te laten verrichten.
- De registratie van de arbeidstijd en de berekening van de vergoeding worden minstens éénmaal per trimester door de onafhankelijke derde partij overgemaakt aan de aso's, de stagemesters en de ziekenhuizen.

TIJDSREGISTRATIE ASO

- De door de aso's geregistreeerde arbeidstijden worden geacht correct te zijn tenzij de stagemester of het ziekenhuis aan de hand van documenten het tegendeel kunnen aantonen
- Ingeval van veelvuldig voorkomende discrepanties wordt de sociale inspectie op de hoogte gebracht.
- De onafhankelijke derde partij maakt jaarlijks een verslag op ten behoeve van de overheid.
- De loonfiche vermeldt het detail van de geleverde arbeidstijden.

TIJDSREGISTRATIE ASO

- De onafhankelijke derde partij zal worden aangeduid met respect van de wetgeving op de overheidsopdrachten. Het lastenboek werd recent gepubliceerd.
- De NPCAZ heeft beslist dat met de laureaat van de overheidsopdracht zal worden bekeken op welke manier ziekenhuizen op de betrokken service beroep kunnen doen.

TIJDSREGISTRATIE ASO

RIZIV-INAMI-ICT-2022-11-Tijdsregistratietool ASO - bladzijde 1/32 van het bestek

Bestek met betrekking tot diensten
Tijdsregistratietool voor arts-specialisten in
opleiding

BESTEK nr. RIZIV-INAMI-ICT-2022-11-Tijdsregistratietool ASO

OPENBARE PROCEDURE

**VOOR de aanschaf van een tijdsregistratiesysteem voor Artsen-Specialisten in Opleiding (ASO)
VOOR REKENING VAN RIZIV**

ONKOSTENVERGOEDINGEN

- Maandelijks forfait van 100 EUR (verplaatsingen, telefonie en telematica);
- Vergoeding wetenschappelijke activiteiten: op basis van bewezen kosten of afgesproken budget. Regeling te vermelden in opleidingsovereenkomst.

ZWANGERSCHAP

- Toepassing principes arbeidswet van 16 maart 1971;
- Geen risicovolle prestaties noch prestaties tijdens oncomfortabele uren;
- Max. 12 uur aansluitende arbeidsduur.

SPECIFIEKE VERLOFSTELSLS

Opleidingsovereenkomst waarborgt:

- Toepassing wetgeving klein verlet;
- Toepassing palliatieve verlofstelsels.

WELZIEN OP HET WERK

Opleidingsovereenkomst waarborgt:

- Toepassing codex over welzijn op het werk;
- Bijzondere aandacht voor grensoverschrijdend en ontoelaatbaar gedrag;
- Vermelding vertrouwenspersoon/preventieadviseur in opleidingsovereenkomst.

VERLOF

Opleidingsovereenkomst vermeldt aantal dagen vakantieverlof, wetenschappelijk verlof en studieverlof.

De collectieve overeenkomst bevat minimale regels, o.m.:

- 20 vakantiedagen en 10 wettelijke feestdagen. Minstens 10 vakantiedagen aansluitend.
- Wetenschappelijk verlof: maximum 4 uur per week vrijstelling van arbeidsprestaties. Kunnen gebundeld worden in 10 forfaitaire wetenschappelijke dagen.
- Studieverlof: voor lessen en examens voor master specialistische geneeskunst geldt vrijstelling arbeidsprestaties.

BURGERLIJKE AANSPRAKELIJKHEID

Opleidingsovereenkomst vermeldt dat verzekering burgerlijke aansprakelijkheid werd afgesloten en vermeldt de concrete regeling. Activiteiten buiten ziekenhuis verricht zijn niet toegelaten en niet gedekt door polis.

ANDERE ELEMENTEN

- Financiering: extra 30 mio EUR. Indien ontoereikend voor dekking meerkosten zullen deze gedragen worden door artsen die de honoraria ontvangen van de prestaties die door ASO's worden geleverd;
- Geen nieuwe aanpassingen van de overeenkomst tot 20 mei 2022;
- Evaluatie om de twee jaar.

AANVULLENDE ADVIEZEN NPCAZ

- Aanpassing regelgeving K.B. 21 april 1983 en M.B. 23 april 2014: alignering met collectieve overeenkomst en oprichting van een overlegcomité in elk van de kamers van de Hoge Raad;
- Onderzoek naar wijze waarop telegeneeskundige verstrekkingen als arbeidstijd kunnen in aanmerking worden genomen;
- Vraag aan regering om opleidingsjaren in aanmerking te nemen bij berekening pensioen en regeling werkloosheid van toepassing te maken;
- Vraag aan regering om maatregelen uit te werken bij niet naleving collectieve overeenkomst door stagemeeesters;
- Vraag om financiële stimuli uit te werken voor het bevorderen van opleidingen in zog. knelpunt disciplines;
- Honorering van de coördinatiefunctie van de opleidingen;
- Integratie ASO en universitaire ziekenhuizen in NPCAZ;
- Eerste evaluatie van overeenkomst voor eind 2022.

RECENT PARLEMENTAIR WETSVOORSTEL

DOC 55 2089/001	DOC 55 2089/001
CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS DE BELGIQUE	BELGISCHE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS
24 jan. 2021	24 jan. 2021
PROPOSITION DE LOI	WETSVOORSTEL
améliorant et affinant le statut sui generis des médecins spécialistes en formation, tant sur le plan de la protection sociale qu'en ce qui concerne les règles du droit du travail	houdende een verbetering en verfijning van het sui generis-statut van de artsen-specialisten in opleiding, met name op het vlak van sociale bescherming als inzake arbeidsrechtelijke regels
(déposé par Mmes Maggie De Block et Nathalie Maryke)	(ingediend door de dames Maggie De Block en Nathalie Maryke)
RÉSUMÉ	SAMENVATTING
<p>Le statut sui generis des médecins spécialistes en formation offre une protection insuffisante, tant sur le plan de la sécurité sociale qu'en ce qui concerne les règles du droit du travail. Cette proposition de loi vise par conséquent à améliorer et à affiner ce statut.</p> <p>D'une part, la protection sociale est renforcée dans des domaines de la sécurité sociale qui, jusqu'à présent, ne relevaient pas du statut.</p> <p>D'autre part, les conditions de travail des médecins spécialistes en formation sont explicitées et améliorées grâce notamment à la séparation des fonctions d'employeur et de maître de stage, l'enregistrement du temps de travail et de la rémunération et la participation des intéressés en ce qui concerne ces aspects. La proposition de loi prévoit également un système indépendant de traitement des plaintes.</p>	<p>Het huidige sui generis-statut van de artsen-specialisten in opleiding biedt onvoldoende bescherming, zowel op het vlak van sociale zekerheid als inzake arbeidsrechtelijke regels. Dit wetsvoorstel beoogt derhalve een verbetering en verfijning van dit statut.</p> <p>Eenzijdig wordt de sociale bescherming verder uitgebreid in reikend van de sociale zekerheid die tot nu toe niet onder het statut ressorteren.</p> <p>Anderzijds worden de arbeidsomstandigheden van de artsen-specialisten in opleiding gedetailleerd en verbeterd: de scheiding van de functie van werkgever en stagemeester, de registratie van de arbeidstijd en de vergoeding, waarvoor de betrokkenen bovendien inpraak krijgen. Er wordt ook voorzien in een onafhankelijk systeem van klachtafhandeling.</p>

UITVOERING COLLECTIEVE OVEREENKOMST

- Knelpunten en interpretatieproblemen: periodiek overleg met sociale inspectie;
- Tool tijdsregistratie: lastenboek gelanceerd. Inwerkingtreding: oktober 2022;
- Vertegenwoordiging ASO's in NPCAZ (wet 19 december 2021);
- Financiering meerkost (raming 30 mio EUR): integratie vanaf 1 juli 2022 in BFM. Verhoging riziv social statuut ASO (6.401 EUR in 2022);
- Andere reglementaire aanpassingen, o.m. overlegcomité in de schoot van Hoge Raad, in voorbereiding.

UITVOERING COLLECTIEVE OVEREENKOMST

Artsen-specialisten in opleiding

Heeft u net uw masterdiploma van arts behaald en wenst u een loopbaan te starten als arts-specialist? Welkom op deze e-brochure die helemaal aan u is gewijd! In deze e-brochure kan u informatie vinden die nuttig is voor uw opleidingstraject tot arts-specialist.

OVERZICHT

<https://www.aso-macs.be/nl/overzicht>

A word cloud featuring the phrase "thank you" in multiple languages and scripts. The central and largest text is "thank you" in red. Other prominent words include "danke" (German) in blue, "gracias" (Spanish) in green, and "merci" (French) in orange. Other visible words include "спасибо" (Russian), "謝謝" (Chinese), "ngiyabonga" (Xhosa), "teşekkür ederim" (Turkish), "tapadh leat" (Irish), "bedankt" (Dutch), "hvala" (Slovene), "mauruuru" (Maori), "dziękuję" (Polish), "dank je" (Dutch), "mochchakkeram" (Tamil), "sagolun" (Hawaiian), "sukriya" (Hindi), "kop khun krap" (Lao), "go raibh maith agat" (Irish), "arigatō" (Japanese), "takk" (Norwegian), "dakujem" (Slovak), "terima kasih" (Indonesian), "고맙습니다" (Korean), "ευχαριστώ" (Greek), and "мерси" (Ukrainian).